

Na osnovu člana 44 Zakona o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju ("Službeni list CG", broj 4/08), Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, donijelo je

Pravilnik o posijedanju vučnih vozila željezničkim radnicima

*Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG",
br. 15/2013 od 22.3.2013. godine, a stupio je na
snagu 30.3.2013.*

Predmet

Član 1

Posijedanje vučnih vozila željezničkim radnicima prema vrsti voza, vrsti vučnog vozila i opremljenosti željezničke pruge vrši se na način utvrđen ovim pravilnikom.

Posijedanja vučnih vozila

Član 2

Posijedanja vučnih vozila vrši se u:

- jednoposjedu, kada vučno vozilo posijeda jedan mašinovođa, odnosno jedan mašinovođa za manevru; i
- dvoposjedu kada vučno vozilo posijedaju mašinovođa i pomoćnik mašinovođe ili dvojica mašinovođa.

Željeznički radnici koji posijedaju vučna vozila

Član 3

Željeznički radnici koji posijedaju vučna vozila su:

- 1) mašinovođa;
- 2) mašinovođa za manevru; i
- 3) pomoćnik mašinovođe.

Mašinovođa je lice koje ima dozvolu za upravljanje vučnim vozilom u skladu sa Zakonom o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju na otvorenoj pruzi i u stanicama (dizel-lokomotivom, elektro-lokomotivom, dizel-motornim ili elektro-motornim vozom).

Mašinovođa manevre je lice koje ima dozvolu za upravljanje vučnim vozilom u stanicama i izuzetno na otvorenoj pruzi do prve naredne stanice.

Pomoćnik mašinovođe je lice koje poslužuje vučno vozilo i obavlja druge poslove utvrđene posebnim propisima i ima uvjerenje o položenom stručnom ispitu.

Pomoćnik mašinovođe može biti i lice iz stava 3 ovog člana.

Izuzetno u slučaju potrebe radi nesmetanog odvijanja saobraćaja u stanici ili na otvorenoj pruzi, mašinovođu može zamijeniti mašinovođa manevre, ali samo do prve stanice.

Posijedanje prema vrsti voza i vučnih vozila

Član 4

Vučna vozila, prema vrsti voza i vučnih vozila, posijedaju se željezničkim radnicima:

1) elektromotorni voz:

a) kod dvodjelnih, trodjelnih ili četvorodjelnih elektromotornih vozova:

- mašinovođa;

b) kod dva ili više spojenih dvodjelnih, trodjelnih ili četvorodjelnih elektromotornih vozova:

- mašinovođa (na čelu voza), odnosno dvojica mašinovođa (na čelu i kraju voza);

2) dizel-motorni voz:

a) kod jednodjelnih, dvodjelnih ili trodjelnih dizel-motornih vozova:

- mašinovođa;

b) kod dva spojena jednodjelna, dvodjelna i trodjelna dizel-motorna voza, kada se upravlja sa jednog mjesta:

- mašinovođa;

c) kod tri ili više spojenih jednodjelnih, dvodjelnih ili trodjelnih dizelmotornih vozova, kada se upravlja sa jednog mjesta:

- mašinovođa (na čelu voza), odnosno dvojica mašinovođa (na čelu voza),

d) kod četvorodjelnih i petodjelnih dizel-motornih vozova:

- dvojica mašinovođa (na čelu i kraju voza);

3) elektro i dizel-lokomotiva:

- mašinovođa; ili

- mašinovođa i pomoćnik mašinovođe;

4) kod dizel-manevarskih lokomotiva:

- mašinovođa manevre; ili

- mašinovođa manevre i pomoćnik mašinovođa manevre.

Posijedanje vučnih vozila prema vrsti vučnih vozila odnosno seriji vrši se u skladu sa Prilogom 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Vučna vozila koja su u radu treba da budu posjednuta željezničkim radnicima u skladu sa članom 2 ovog pravilnika, a koja nijesu u radu treba da budu pod nadzorom.

Postupanje pri napuštanju vučnog vozila

Član 5

Vučno vozilo smješteno na određenom kolosjeku prevoznika ili u stanici, treba da bude zaključano i osigurano od samopokretanja.

Vučno vozilo koje je smješteno na kolosjeku pod nagibom, treba da bude osigurano i ručnim zaustavnim papučama.

Vožnja na pruzi

Član 6

Mašinovođa pri vožnji voza treba da vodi računa o maksimalnoj brzini voza prema pružnim postrojenjima, nagibima, krivinama i drugim uslovima u skladu sa knjižicom reda vožnje, knjigom obavještanja i uputstvima prevoznika odnosno upravljača infrastrukture.

Mašinovođa po povratku sa puta, treba da uočene nedostatke na vučnom vozilu upiše u knjigu opravki.

Ako mašinovođa na putu primijeti neispravnosti na vozu, o tome obavještava lice zaduženo za pregled kola (u daljem tekstu: pregledač kola), a ukoliko nema pregledača kola, mašinovođa odlučuje o daljem nastavku vožnje u skladu sa posebnim propisima. Karakteristike vučnih vozila za upravljanje vozilom u jednoposjedu

Član 7

Vučna vozila kojima se upravlja u jednoposjedu su vučna vozila:

- koja su konstruisana na način da jedan mašinovođa može sa svog komandnog mjesta, bez poteškoća da osmatra naprijed, s obje strane kolosjeka, prugu, signalne znake i oznake, stanične zgrade i ostala službena mjesta na pruži;

- kojim mašinovođa može da upravlja sa svog komandnog mjesta u upravljačnici bez potrebe napuštanja tog mjesta, radi intervencije na pojedinim uređajima vozila, dok je vozilo u pokretu;

- koja su opremljena impulsnim uređajima za kontrolu budnosti mašinovođe, koji se ne može nekontrolisano isključiti iz pogona; i

- koje je opremljeno auto-stop uređajem.

Vučna vozila koja ispunjavaju uslove za upravljanje u jednoposjedu data su u Prilogu 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Pruge na kojima se može upravljati vučnim vozilom u jednoposjedu

Član 8

Upravljanje vučnim vozilom u jednoposjednu može da se vrši na prugama:

- koje su opremljene auto-stop uređajima;

- na kojima mjerodavni nagib ne prelazi 25‰; i

- na kojima ne postoji učestala opasnost od klizanja terena, odrona na prugu ili sniježnih nanosa.

Pruge koje ispunjavaju uslove za upravljanje u jednoposjedu date su u Prilogu 3 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Uslovi za mašinovođu za upravljanje vučnim vozilom u jednoposjedu

Član 9

Za upravljanje vučnim vozilom u jednoposjedu, pored uslova utvrđenih Zakonom o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju, mašinovođa treba da ima najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima mašinovođe, a mašinovođa manevre najmanje šest mjeseci radnog iskustva na poslovima mašinovođa manevre, odnosno radnog voza ili voza za održavanje infrastrukture.

Mašinovođe iz stava 1 ovog člana, ne mogu da upravljaju vučnim vozilom u jednoposjedu ako im je u prethodnoj godini izrečena mjera za povredu radne obaveze zbog ugrožavanja bezbjednosti saobraćaja, i to:

- 1) prolaska bez odobrenja pored signala koji zabranjuje dalju vožnju;
- 2) prolaza stanice ili službenog mjesta gdje je predviđeno stajanje;
- 3) udesa ili izbjegnuto udesa;
- 4) neopravdanog isključenja uređaja za kontrolu budnosti mašinovođe;
- 5) neopravdanog isključenja auto-stop uređaja;
- 6) uživanja alkohola ili opojnih droga;
- 7) prekoračenja maksimalne dozvoljene brzine po važećem redu vožnje.

Pravila prilikom napuštanja vučnog vozila kojim se upravlja u jednoposjedu

Član 10

Prilikom napuštanja vučnog vozila mašinovođa treba da:

- isključi komande kojima se upravlja vučnim vozilom i da obezbijedi da ne dođe do samouključivanja komandi kojima se prenosi pogon na pogonske osovine;
- vazdušnom kočnicom zakoči voz i obezbijedi njegovo trajno zakočenje od samopokretanja;
- pritvrdnom kočnicom zakoči vučno vozilo;
- noću osvijetli upravljačnicu i prednje signalne svjetiljke na vozilu ostavi uključene;
- po potrebi zaključa sva vrata za ulaz u vučno vozilo i ukloni ključeve iz brave;
- ostavi vučno vozilo da radi na praznom hodu, ako je to potrebno radi obezbjeđenja rada pomoćnih uređaja na vozilu (kompresor, ventilatori za hlađenje, uređaji za grijanje voza); i
- preduzme druge propisane mjere obezbjeđenja vučnog vozila i voza.

Prestanak važenja propisa

Član 11

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaju da se primjenjuju odredbe čl. 4, 13, 14 i 16 Pravilnika za vuču vozova na jugoslovenskim železnicama ("Službeni glasnik ZJŽ", broj 6/91) i Uputstvo o upravljanju vučnim vozilima u jednoposjedu u vuči vozova na prugama ("Službeni glasnik ZJŽ", broj 16-15/94).

Stupanje na snagu

Član 12

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 01-590/1

Podgorica, 14. februara 2013. godine

Ministar
Ivan Brajović, s.r.

Posjedanje vučnih vozila po serijama

Redni broj	Vrsta vučnih vozila i serija	Željeznički radnici	PRIMJEDBA
1.	2.	3.	4.
Elektrolokomotive			
2.	441	mašinovođa	U slučaju sprezanja dvije lokomotive sa multiplkomandom mašinovođa samo u čeonj kabini, u slučaju zaprege bez multiplkomande Mašinovođa po lokomotivi
3.	442.	mašinovođa	
4.	461	mašinovođa	
5.	462	mašinovođa	
elektromotorni vozovi			
6.	412/416 *)	mašinovođa	*) U slučaju spajanja dvije ili tri garniture,
dizel - lokomotive			
7.	641	mašinovođa	
8.	642	mašinovođa	
9.	643	mašinovođa	
10.	644 *)	mašinovođa i pomoćnik	*) Ukoliko vuče voz sa kraćim krajem,
11.	645 *)	mašinovođa i pomoćnik	naprijed samo mašinovođa
12.	646 *)	mašinovođa i pomoćnik	
13.	661	mašinovođa i pomoćnik	
14.	661 - 400 *)	mašinovođa i pomoćnik	
15.	661 - 500 *)	mašinovođa i	

		pomoćnik	
16.	662	mašिनovođa i pomoćnik	
17.	663 *)	mašिनovođa i pomoćnik	
18.	664 *)	mašिनovođa i pomoćnik	
19.	665 *)	mašिनovođa i pomoćnik	
20.	666	mašिनovođa	
21.	667	mašिनovođa	
22.	744	mašिनovođa	

NAPOMENA: Zbog svojih specifičnih razloga, Prevoznik može povećati posadu vučnog vozila ili više spojenih vučnih vozila

Prilog 2

SPISAK VUČNIH VOZILA KOJA ISPUNJAVAJU USLOVE ZA UPRAVLJANJE U JEDNOPOSJEDU

Vrsta vučnog vozila	Vrsta vozila	Serijska vozila
1	2	3
Elektro	Lokomotiva	441, 461
	Motorni vozovi	412/416 Ostali EMV koji su konstruktivno prilagođeni jednoposjedu
Dizel	Lokomotive	642, 643, 644 ¹⁾ , 661 ¹⁾ , 744

1) Samo ako vuče voz sa kraćim krajem naprijed.

Prilog 3

SPISAK PRUGA KOJE ISPUNJAVAJU USLOVE ZA UPRAVLJANJE VUČNIM VOZILIMA U JEDNOPOSJEDU

Red. br.	NAZIV PRUGE	NAPOMENA
1	2	3

2	Podgorica - Bijelo Polje - dr. granica km 287+400 i obratno	Vučna vozila teretnog voza moraju biti posjednuta, pored mašinovođe i pomoćnikom mašinovođe
3	Podgorica - Nikšić i obratno	Na dionici Nikšić - Danilovgrad i obratno, Vučna vozila teretnog voza moraju biti posjednuta, pored mašinovođe i pomoćnikom mašinovođe
4	Bar - Podgorica i obratno	
5	Podgorica - dr. granica sa Albanijom (Bajze) i obratno	